

میشاق بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
مصوب ۱۶ دسامبر ۱۹۶۶ (۱۹۵۴/۹/۲۵)
مجمع عمومی سازمان ملل متحد.

میثاق بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
مصوب ۱۶ دسامبر ۱۹۶۶ (۱۹۵۴/۹/۲۵)
مجمع عمومی سازمان ملل متحد.

کشورهای طرف این میثاق:

با توجه به این که برطبق اصولی که در منشور ملل متحد اعلام گردیده است شناسایی حیثیت ذاتی و حقوق یکسان و غیر قابل انتقال کلیه اعضای خانواده بشر بر مبنای آزادی، عدالت و صلح در جهان است.

با اذعان به این که برطبق اعلامیه جهانی حقوق بشر کمال مطلوب انسان آزاد رهایی یافته و از ترس و فقر فقط در صورتی حاصل میشود که شرایط تمتع هر کس از حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خود و همچنین از حقوق مدنی و سیاسی او ایجاد شود.

با توجه به این که کشورها برطبق منشور ملل متحد به ترویج احترام جهانی و مؤثر حقوق و آزادیهای بشر ملزم هستند.

با در نظر گرفتن این حقیقت که هر فرد نسبت به افراد دیگر و نیز نسبت به اجتماعی که بدان تعلق دارد عهده دار وظایفی است و مکلف است به این که در ترویج و رعایت حقوق شناخته شده به موجب این میثاق اهتمام نماید با مواد زیر موافقت دارند:

ماده یک:

۱. کلیه ملل دارای حق خود مختاری هستند. به موجب حق مزبور ملل وضع سیاسی خود را آزادانه تعیین و توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خود را آزادانه تأمین میکنند.
۲. کلیه ملل میتوانند برای نیل به هدف های خود در منابع و ثروت های طبیعی خود بدون اخلال به الزامات ناشی از همکاری اقتصادی بین المللی مبتنی بر منافع مشترک و حقوق بین الملل آزادانه هرگونه تصرفی بنمایند. در هیچ مورد نمی توان ملتی را از وسایل معاش خود محروم کرد.
۳. کشور های طرف این میثاق از جمله کشورهای مسوول اداره سرزمین های غیر خود مختار تحت قیمومیت مکلف اند، تحقق حق خود مختاری ملل را تسهیل و احترام این حق را طبق مقررات منشور ملل متحد رعایت کنند.

ماده دوم:

۱. هر کشور طرف این میثاق متعهد میگردد به سعی و اهتمام خود و از طریق همکاری و تعاون بین المللی بویژه در طرح های اقتصادی و فنی، با استفاده از حد اکثر منابع موجود خود به منظور تامین تدریجی اعمال کامل حقوق شناخته شده در این میثاق با کلیه وسایل مقتضی به خصوص با اقدامات قانون گذاری اقدام نمایند.
۲. کشورهای طرف این میثاق متعهد میشوند که اعمال حقوق مذکور در این میثاق را بدون هیچ نوع تبعیض از حیث نژاد، رنگ، جنس، زبان، مذهب، عقیده سیاسی یا هر گونه عقیده دیگر، اصل و منشاء ملی یا اجتماعی، ثروت، نسب یا هر وضعیت دیگر تضمین نمایند.
۳. کشور های در حال رشد با توجه لازم به حقوق بشر و وضع اقتصاد ملی خود میتوانند تعیین کنند که تا چه اندازه حقوق اقتصادی شناخته شده در این میثاق را درباره اتباع بیگانه تضمین خواهند کرد.

ماده سوم:

کشورهای طرف این میثاق متعهد میشوند که تساوی حقوق مردان و زنان را در استفاده از کلیه حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مقرر در این میثاق تامین نمایند.

ماده چهارم:

کشورهای طرف این میثاق معترفند که در تمتع از حقوقی که مطابق این میثاق در هر کشوری مقرر میشود آن کشور نمیتواند حقوق مزبور را تابع محدودیت هایی جز به موجب قانون بنماید و آنهاهم فقط تاحدودی که با ماهیت این حقوق سازگار بوده و منظور آن منحصرأ توسعه رفاه عامه در یک جامعه دموکراتیک باشد.

ماده پنجم:

١. هیچ یک از مقررات این میثاق را نمی توان به نحوی تفسیر نمود که متضمن ایجاد حقی برای کشور یا گروهی یا فردی گردد که به استناد آن به منظور تضييع هریک از حقوق و آزادیهای شناخته شده در این میثاق و یا محدود نمودن آن پیش از آنچه در این میثاق پیش بینی شده است مبادرت و فعالیتی بکند و یا اقدامی بعمل آورد.

٢. هیچ گونه محدودیت یا انحراف از هریک از حقوق بشر که به موجب قوانین،مقاله نامه ها، لوایح یا عرف و عادات در هر کشور طرف این میثاق برسمیت شناخته شده یا نافذ و جاری است بعذر این که این میثاق چنین حقوقی را برسمیت نشناخته یا این که به میزان کمتری برسمیت شناخته، قابل قبول نخواهد بود.

ماده ششم:

١. کشور های طرف این میثاق حق کار کردن را که شامل حق هرکس است به این که فرصت یابد بوسیله و کاری که آزادانه انتخاب یا قبول

مینماید معاش خود را تامین کند، برسمیت می‌شناسند و اقدامات مقتضی برای حفظ این حق معمول خواهند داشت.

اقداماتی که کشور های طرف این میثاق به منظور تامین اعمال کامل این حق بعمل خواهند آورد باید شامل رهنمایی و تربیت فنی و حرفه یی و طرح برنامه ها و خط مشی ها و تدابیر فنی باشد، که از لوازم تامین توسعه مداوم اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی اشتغال تام و ممولد است تحت شرایطی که آزادیهای اساسی سیاسی و اقتصادی را برای افراد حفظ نماید.

ماده هفتم:

کشورهای طرف این میثاق حق هرکس را به تمتع از شرایط عادلانه و مساعد کار که بویژه متضمن مراتب زیر باشد به رسمیت می‌شناسند:
الف) اجرتیکه دراصل، امور ذیل را برای کلیه کارگران تامین نماید.

۱. مزد منصفانه و اجرت مساوی برای کار، با ارزش مساوی و بدون هیچ نوع تمایز. بویژه این که زنان تضمین داشته باشند که شرایط کار آنان پایین تر از شرایط مورد استفاده مردان نباشد و برای کار مساوی مزد مساوی بامردان دریافت دارند.

۲. مزایای کافی برای آنان و خانواده شان طبق مقررات این میثاق.
ب: ایمنی و بهداشت کار.

ج: تساوی فرصت برای هرکس که بتواند در خدمت خود به مدارج مناسب عالیتری ارتقاء یابد، بدون در نظر گرفتن هیچ گونه ملاحظات دیگری جز طول مدت خدمت و لیاقت.

د: استراحت، فراغت و محدودیت معقول ساعت کار و مرخصی ادواری با استفاده از حقوق و همچنین مزد ایام تعطیل رسمی.

ماده هشتم:

۱. کشور های طرف این میثاق متعهد میشوند که مراتب زیر را تضمین کنند:

الف: حق هرکس به این که به منظور پیشبرد و حفظ منافع اقتصادی و اجتماعی خود با رعایت مقررات سازمان ذیربط مبادرت به تشکیل اتحادیه نماید و به اتحادیه مورد انتخاب خود ملحق شود. اعمال این حق را نمیتواند تابع هیچ محدودیتی نمود مگر آنچه که به موجب قانون تجویز شده و در یک جامعه دموکراتیک برای مصالح امنیت ملی یا نظم عمومی یا حفظ حقوق و آزادیهای افراد دیگر ضرورت داشته باشد.

ب: حق اتحادیه ها. (سندیکاها) که به تشکیل فدراسیونهای کنفدراسیونهای ملی و حق کنفدراسیونها به تشکیل سازمان های سندیکایی بین المللی یا الحاق به آنها.

ج: حق اتحادیه ها (سندیکاها) که آزادانه به فعالیت خود مبادرت نمایند، بدون هیچ محدودیتی جز آنچه به موجب قانون تجویز شده و در یک جامعه دموکراتیک برای مصالح امنیت ملی یا نظم عمومی یا برای حفظ حقوق و آزادیهای دیگران ضرورت داشته باشد.

د: حق اعتصاب مشروط براین که با رعایت مقررات کشور مربوط اعمال شود.

۲. این ماده مانع از آن نخواهد بود که افراد نیرو های مسلح یا پولیس یا مقامات اداری دولت در اعمال این حقوق تابع محدودیتهای قانونی شوند. هیچ یک از مقررات این ماده کشورهای طرف مقاله نامه ۱۹۴۸ سازمان بین المللی کارمربوط به آزادی سندیکایی و حمایت از حق سندیکایی را مجاز نمیدارد که با اتخاذ تدابیر قانونگذاری یا نحوه اجرای قوانین به تضمینات مقرر در مقاله نامه مزبور لطمه یی وارد آورند.

ماده ۹:

کشور های طرف این میثاق هر شخص را به تامین اجتماعی از جمله بیمه های اجتماعی به رسمیت می شناسد.

ماده ۱۰:

کشور های طرف این میثاق اذعان (قبول) دارند که:

۱. خانواده عنصر طبیعی و اساسی جامعه است باید از حمایت و مساعدت بحد اعلاى ممکن بر خوردار گردد، بویژه برای تشکیل و استقرار آن ومادامی که مسوولیت نگاهداری و آموزش و پرورش کودکان خود را بعهده دارد.

ازدواج باید با رضایت آزادانه طرفین که قصد آن را دارند واقع شود.

۲. مادران در مدت معقولى پیش از زایمان و پس از آن باید از حمایت خاص برخوردار گردند، در آن مدت مادران کارگر باید از مرخصی با استفاده از حقوق ویا مرخصی با مزایای تامین اجتماعی کافی برخوردار گردند.

۳. تدابیر خاص در حمایت و مساعدت به نفع کلیه اطفال غیر ممیز و ممیز بدون هیچ گونه تبعیض به علت نسب یا علل دیگر باید اتخاذ شود. اطفال غیر ممیز و ممیز باید درمقابل استثمار اقتصادی و اجتماعی حمایت شوند.

واداشتن اطفال به کار هایی که برای جهات اخلاقی یا سلامت آنها زیان آور است ویا زنده گی آنها را به مخاطره میاندازد یا مانع رشد طبیعی آن میگردد باید به موجب قانون قابل مجازات باشد.

ماده ۱۱:

۱. کشور های طرف این میثاق حق هرکس را به داشتن سطح زنده گی کافی برای خود و خانواده اش شامل خوراک، پوشاک و مسکن کافی همچنین بهبود مداوم شرایط زنده گی به رسمیت میشناسند. کشور های طرف این میثاق به منظور تأمین تحقق این حق تدابیر مقتضی اتخاذ

خواهند کرد و از این لحاظ اهمیت اساسی همکاری بین المللی بر اساس رضایت آزاد را اذعان (قبول) دارند.

۲. کشور های طرف این میثاق با اذعان به حق اساسی هرکس به این که از گرسنه گی فارغ باشد، منفرداً و از طریق همکاری بین المللی تدابیر لازم از جمله برنامه های مشخصی به قرار ذیل اتخاذ خواهند کرد:

الف) بهبود روشهای تولید و حفظ و توزیع خوار بار با استفاده کامل از معلومات فنی و علمی با اشاعه اصول آموزش تغذیه و با توسعه یا اصلاح نظام زراعتی بنحوی که حد اکثر توسعه موثر و استفاده از منابع طبیعی را تامین نمایند.

ب) تامین توزیع منصفانه ذخایر (منابع) خواربار جهان برحسب حوایج با توجه به مسایل (مبتلابه) کشور های صادر کننده و وارد کننده خواربار (غذا).

ماده ۱۲:

۱. کشور های طرف این میثاق حق هرکس را به تمتع از بهترین حال سلامت جسمی و روحی ممکن الحصول به رسمیت میشناسند.

۲. تدابیری که کشور های طرف این میثاق برای تامین استیفای کامل این حق اتخاذ خواهند کرد شامل اقدامات لازم برای تامین امور ذیل خواهد بود:

الف) تقلیل میزان مرده متولد شدن کودکان، مرگ و میر کودکان و رشد سالم آنان.

ب) بهبود بهداشت محیط و بهداشت صنعتی از جمیع جهات.

ج) پیشگیری و معالجه بیماریهای همه گیر، بومی، حرفه یی و سایر بیماریها و همچنین پیکار علیه این بیماریها.

د) ایجاد شرایط مناسب برای تامین مراجع پزشکی و کمکهای پزشکی برای عموم در صورت ابتلا به بیماری.

ماده ۱۳:

۱- کشورهای طرف این میثاق حق هر کس را به آموزش و پرورش به رسمیت می‌شناسد کشورهای مزبور موافقت دارند که هدف آموزش و پرورش باید نموی کامل شخصیت انسانی و احساس حیثیت آن و تقویت احترام حقوق بشر و آزادیهای اساسی باشد. علاوه بر این کشورهای طرف این میثاق موافقت دارند که آموزش و پرورش باید کلیه افراد را برای ایفای نقش سودمند در یک جامعه آزاد آماده سازد و موجبات تفاهم و تساهل و دوستی بین کلیه ملل و کلیه گروه های نژادی، قومی یا مذهبی را فراهم آورد و توسعه فعالیت‌های سازمان ملل متحد را به منظور حفظ صلح تشویق نماید.

۲- کشورهای طرف این میثاق اذعان دارند که به منظور استیفای این حق:
الف) آموزش و پرورش ابتدایی باید اجباری باشد و رایگان در دسترس عموم قرار گیرد.

ب) آموزش و پرورش متوسطه به اشکال مختلف از جمله آموزش و پرورش فنی و حرفه‌یی متوسطه باید تعمیم یابد و به کلیه وسایل مقتضی بویژه وسیله معمول کردن تدریجی آموزش و پرورش مجانی در دسترس عمومی قرار گیرد.

ج) آموزش و پرورش عالی باید به کلیه وسایل مقتضی بویژه بوسیله معمول کردن تدریجی آموزش و پرورش مجانی به تساوی کامل براساس استعداد هر کس در دسترس عموم قرار گیرد.

د) آموزش و پرورش پایه (اساس) باید حتی الامکان برای کسانی که فاقد آموزش و پرورش ابتدائی بوده یا آنرا تکمیل نکرده باشند تشویق و تشدید شود.

ه) توسعه شبکه مدارس در کلیه مدارج باید فعالانه دنبال شود و نیز باید یک ترتیب کافی اعطای بورسها (هزینه تحصیل) برقرار گردد و شرایط مادی معلمان باید پیوسته بهبود یابد.

۳- کشورهای طرف این میثاق متعهد میشوند که آزادی والدین یا سرپرست قانونی کودکان را بر حسب مورد در انتخاب مدرسه برای کودکانش سوای مدارس دولتی محترم بشمارند مشروط به این که مدارس مزبور با حداقل موازین (قواعد) آموزش و پرورش، که ممکن است دولت تجویز یا تصویب کرده باشد، مطابقت کنند و آموزش و پرورش مذهبی و اخلاقی کودکان مطابق معتقدات شخصی والدین یا سرپرستان آنان تأمین گردد.

۴- هیچ یک از اعضای این ماده نباید به نحوی تفسیر گردد که با آزادی افراد و اشخاص حقوقی به ایجاد و ادراه موسسات آموزشی اخلال نماید. مشروط بر این که اصول مقرر در بند اول این ماده رعایت شود و تعلیماتی که در چنین موسساتی آموزش داده میشود باموازین حداقل که ممکن است دولت تجویز کرده باشد مطابقت کند.

ماده ۱۴:

هر کشور طرف این میثاق که در زمان امضای آن هنوز نتوانسته است در قلمرو اصلی خود یا دیگر سرزمینهای تحت حاکمیت خود آموزش و پرورش ابتدایی اجباری، مجانی تأمین نماید، متعهد میشود ظرف مدت دو سال یک طرح تفصیلی تدابیر لازم برای تحقق بخشیدن تدریجی اجرای کامل اصل

آموزش و پرورش اجباری مجانی برای عموم در ظرف چند سالی که در خود طرح تصریح شود تنظیم و تصویب کند.

ماده ۱۵:

۱- کشورهای طرف این میثاق حق هر کس را در امور ذیل به رسمیت می‌شناسند:

(الف) شرکت در زنده گی فرهنگی.

(ب) بهره مند شدن از پیشرفتهای علمی و مجاری آن.

(ج) بهره مند شدن از حمایت منافع معنوی و مادی ناشی از هر گونه اثر علمی، ادبی یا هنری که مصنف (یا مخترع) آن است.

۲- تدابیری که برای تأمین اعمال کامل این حق توسط کشورهای طرف این میثاق اتخاذ خواهد شد شامل تدابیر لازم برای تأمین حفظ و توسعه و ترویج علم و فرهنگ باشد.

۳- کشورهای طرف این میثاق متعهد میشوند که آزادی لازم برای تحقیقات علمی و فعالیتهای خلاقه را محترم بشمارند.

کشورهای طرف این میثاق به فواید حاصل از تشویق و توسعه، همکاری و تماسهای بین المللی در زمینه علم و فرهنگ اعتراف مینمایند.

ماده ۱۶:

۱- کشورهای طرف این میثاق متعهد میشوند بر طبق مقررات این بخش از میثاق در باره تدابیری که به منظور تأمین و رعایت حقوق شناخته شده در این میثاق اتخاذ کرده باشند و از پیشرفتهایی که در این زمینه حاصل شده است گزارشهایی تقدیم بدارند.

۲- (الف) کلیه گزارشها به عنوان سرمنشی سازمان ملل متحد تقدیم میشود. مشارالیه رونوشت گزارشها را برای بررسی، طبق مقررات این میثاق به شورای اقتصادی و اجتماعی ارسال میدارد.

ب) سرمنشی سازمان ملل متحد همچنین رونوشت تمام یا قسمتهای مربوط گزارشهای و اصل از کشورهای طرف این میثاق و نیز عضو موسسات تخصصی را تا جایی که این گزارشها با قسمتهای مربوط آنها راجع به مسایلی باشد که بر طبق اساسنامه موسسات تخصصی مذکور در صلاحیت آنها قرار میگیرد برای آن موسسات ارسال میدارد.

ماده ۱۷:

۱- کشورهای طرف این میثاق گزارشهای خود را مرحله به مرحله بر طبق برنامه‌ی که شورای اقتصادی و اجتماعی ظرف یکسال از تاریخ لازم الاجراء شدن این میثاق پس از مشاوره با کشورهای طرف میثاق و موسسات تخصصی مربوط تنظیم خواهد کرد، تقدیم خواهند داشت.

۲- گزارشها ممکن است حاکی از عوامل و مشکلاتی باشد که مانع دولتها در اجرای کامل تعهدات مقرر در این میثاق شده است.

۳- در مواردی که اطلاعات مربوط توسط هر کشور طرف این میثاق قبلاً به سازمان ملل متحد یا هر یک از موسسات تخصصی فرستاده شده باشد تهیه مجدد اطلاعات مزبور ضرورت نخواهد داشت بلکه اشاره صریح به اطلاعات ارسال شده قبلی کفایت خواهد کرد.

ماده ۱۸:

شورای اقتصادی و اجتماعی به موجب مسئولیتهایی که طبق منشور ملل متحد در زمینه حقوق بشر و آزادیهای اساسی به آن محول شده است میتواند به منظور تقدیم گزارشهایی از طرف موسسات تخصصی به شورا در حدود فعالیتهای مربوط به خود شان در باره پیشرفتهای حاصل در تأمین رعایت مقررات این میثاق با موسسات مزبور قرارهایی بگذراند. این گزارشها ممکن است متضمن اطلاعاتی باشند در خصوص تصمیمات و

توصیه هایی که ارکان ذیصلاحیت موسسات مزبور راجع به عملیات اجرایی تصویب کرده اند.

ماده ۱۹:

شورای اقتصادی و اجتماعی میتواند گزارشهای مربوط به حقوق بشر را که کشورها بر طبق مواد ۱۶ و ۱۷ و موسسات تخصصی بر طبق ماده ۱۸ تقدیم میدارند برای مطالعه و توصیه کلی یا در صورت اقتضاء برای اطلاع به کمیسیون حقوق بشر احاله نماید.

ماده ۲۰:

کشورهای طرف این میثاق و موسسات تخصصی مربوط میتوانند در باره هر توصیه کلی که به موجب ماده ۱۹ شده باشد یا در باره هر گونه ذکری که از یک توصیه کلی در یک گزارش کمیسیون حقوق بشر یا در هر سند مذکور در آن گزارش شده باشد ملاحظات خود را به شورای اقتصادی و اجتماعی تقدیم دارند.

ماده ۲۱:

شورای اقتصادی و اجتماعی میتواند گاه گاه گزارشهای متضمن توصیه های کلی و خلاصه اطلاعات و اصل از کشور های طرف این میثاق و عضو موسسات تخصصی در باره تدابیر متخذه و پیشرفتهای حاصله در رعایت کلی حقوق شناخته شده در این میثاق را به مجمع عمومی تقدیم بدارد.

ماده ۲۲:

شورای اقتصادی و اجتماعی میتواند توجه سایر ارکان سازمان ملل متحد و ارکان فرعی و موسسات تخصصی مربوط را که عهده دار کمک فنی هستند به مسایلی معطوف بدارد که در گزارشهای مذکور در این بخش این

میثاق عنوان شده و ممکن است به این موسسات کمک کند که هر یک در حدود صلاحیتشان راجع به مقتضی بودن اتخاذ تدابیر بین المللی مفید به اجرای موثر و تدریجی این میثاق اظهار نظر کند.

ماده ۲۳:

کشورهای طرف این میثاق موافقت دارند که تدابیر بین المللی به منظور تأمین و تحقق حقوق شناخته شده در این میثاق بالاخص شامل انعقاد مقاله نامه ها، تصویب نامه ها، دادن کمک فنی و تشکیل کنفرانسهای منطقه ای و کنفرانسهای فنی با شرکت دولتهای مربوط به منظور مشاوره و بررسی میباشند.

ماده ۲۴:

هیچ یک از مقررات این میثاق نباید بنحوی تفسیر گردد که به مقررات منشور ملل متحد و اساسنامه های موسسات تخصصی دایر به تعریف مسوولیتهای مربوط به هر یک از ارکان مختلف سازمان ملل متحد و موسسات تخصصی نسبت به مسایل موضوع این میثاق لطمه ای وارد نماید.

ماده ۲۵:

هیچ یک از مقررات این میثاق نباید بنحوی تفسیر گردد که به حق ذاتی کلیه ملل و تمتع و استفاده کامل و آزادانه آنان از منابع و ثروتهای طبیعی خود شان لطمه وارد آورد.

ماده ۲۶:

۱. این میثاق برای امضای هرکشور عضو سازمان ملل متحد یا عضو هر یک از موسسات تخصصی ملل متحد یا هرکشور طرف متعاقد اساسنامه دیوان بین المللی دادگستری یا هرکشور دیگری که مجمع عمومی سازمان ملل متحد دعوت کند که طرف این میثاق شود مفتوح است.

۲. این میثاق موکول به تصویب است. اسناد تصویب باید نزد سرمنشی سازمان ملل متحد تودیع شود.

۳. این میثاق برای الحاق هریک از کشور های مذکور در بند اول این ماده مفتوح خواهد بود.

۴. الحاق بوسیله تودیع سند الحاق نزد سرمنشی سازمان ملل متحد صورت میگیرد.

سرمنشی سازمان ملل متحد کلیه کشورهایی را که این میثاق را امضا کرده اند یا به آن ملحق شده اند از تودیع هر سند تصویب یا الحاق مطلع خواهد کرد.

ماده ۲۷:

۱. این میثاق سه ماه پس از تاریخ تودیع سی و پنجمین سند تصویب یا الحاق نزد سرمنشی سازمان ملل متحد لازم الاجرا میشود.
درباره هر کشور ی که پس از تودیع سی و پنجمین سند تصویب یا الحاق این میثاق را تصویب کند یا به آن ملحق شود، این میثاق سه ماه پس از تاریخ تودیع سند تصویب یا الحاق آن کشور لازم الاجرا خواهد شد.

ماده ۲۸:

مقررات این میثاق بدون هیچ گونه محدودیت یا استثنا درباره کلیه واحد های تشکیل دهنده کشور های متحد (فدرال) شمول خواهد داشت.

ماده ۲۹:

۱. هر کشور طرف این میثاق میتواند اصلاح (این میثاقرا) پیشنهاد و متن آن را نزد سرمنشی سازمان ملل متحد تودیع کند در این صورت سرمنشی هر طرح اصلاح پیشنهادی را برای کشور های طرف این میثاق ارسال میدارد و از آنها درخواست مینماید به او اعلام دارند که آیا مایلند کنفرانسی از کشور های طرف میثاق به منظور بررسی و اخذ رای درباره طرحهای

پیشنهادی تشکیل گردد. در صورتیکه حد اقل یک ثلث کشور های طرف میثاق موافق چنین کنفرانسی باشند، سرمنشی کنفرانس را زیر لوای سازمان ملل متحد دعوت خواهد کرد هر اصلاحی که مورد قبول اکثریت کشور های حاضر و رای دهنده در کنفرانس واقع شود برای تصویب به مجمع عمومی سازمان ملل متحد تقدیم خواهد شد.

۲. اصلاحات موقعی لازم الاجرا میشود که به تصویب مجمع عمومی سازمان ملل متحد برسد و اکثریت دوثلث کشور های طرف این میثاق برطبق قواعد اساسی خود شان آن را قبول کرده باشند. موقعی که اصلاحات لازم الاجرا میشود برای آندسته از کشور های طرف میثاق که آن را قبول کرده اند الزام آور خواهد بود. سایر کشور های طرف میثاق کماکان به مقررات این میثاق و هرگونه اصلاح آن که قبلاً قبول کرده اند ملزم خواهند بود.

ماده ۳۰:

قطع نظر از اعلامیه های مقرر در بند ۵ ماده ۲۶، سرمنشی سازمان ملل متحد مراتب زیر را به کلیه کشور های مذکور در بند اول آن ماده اطلاع خواهد داد:

الف) امضا های این میثاق و اسناد تصویب والحاق تودیع شده طبق ماده ۲۶.

ب) تاریخ لازم الاجرا شدن این میثاق طبق ماده ۲۷ و تاریخ لازم الاجرا شدن اصلاحات طبق ماده ۲۹.

ماده ۳۱:

۱. این میثاق که متنهای چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیایی آن دارای اعتبار مساوی است در بایگانی (آرشیف) سازمان ملل متحد تودیع خواهد شد.

دبير كل سازمان ملل متحد رونوشت مصدق اين ميثاق را براي كليه
كشورهاي مذكور در ماده ۲۶ ارسال خواهد داشت.